

Додаток
до наказу «Про затвердження порядку прийняття та
розгляду повідомлень про можливі факти корупційних
або пов'язаних з корупцією правопорушень,
інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
в КПІ ім. Ігоря Сікорського»

**ПОРЯДОК
ПРИЙНЯТТЯ ТА РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ
ПРО МОЖЛИВІ ФАКТИ КОРУПЦІЙНИХ АБО ПОВ'ЯЗАНИХ З
КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ІНШИХ ПОРУШЕНЬ
ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»
В КПІ ім. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО**

КИЇВ 2024

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає послідовність дій працівників КПІ ім. Ігоря Сікорського під час прийняття, реєстрації, розгляду та обліку повідомлень про можливі факти корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

викривач – фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншою особою у КПІ ім. Ігоря Сікорського, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження навчання;

внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону – способи захищеного (у тому числі анонімного) повідомлення інформації викривачем керівнику або уповноваженій особі юридичної особи, у яких викривач працює, проходить службу чи навчання або на замовлення яких виконує роботу, а так само до органу вищого рівня, уповноважена особа якого здійснює контроль за дотриманням антикорупційного законодавства на підвідомчих підприємствах, в установах та організаціях;

зовнішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону – шляхи повідомлення інформації викривачем через фізичних чи юридичних осіб, у тому числі через медіа, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки тощо;

регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень – способи захищеного (у тому числі анонімного) повідомлення інформації викривачем органам прокуратури, Національній поліції, Національному антикорупційному бюро України, Державному бюро розслідувань, Національному агентству з питань запобігання корупції;

Єдиний портал повідомлень викривачів – це інформаційно-телекомунікаційна система, яка має комплексну систему захисту інформації з підтвердженою відповідністю згідно із Законом України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», що забезпечує обмін даними з викривачем за допомогою мережі Інтернет, збирання, зберігання, використання, захист, облік, пошук, узагальнення повідомлень викривачів, а

також іншої інформації, в тому числі про статус викривачів, стан та результати розгляду повідомлень викривачів;

повідомлення про корупцію – повідомлення про порушення вимог Закону, яке містить інформацію про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, інше порушення Закону, вчинене у КПІ ім. Ігоря Сікорського (далі – Повідомлення);

попередній розгляд – перевірка фактичних даних, викладених у повідомленні, яка проводиться уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції у спосіб та строки, визначені частиною третьою статті 53² Закону;

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (уповноважена особа).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі та законах України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних».

1.3. Організація роботи з Повідомленнями здійснюється на таких засадах: знання та обізнаність – забезпечення інформування про можливість подати Повідомлення та про повноваження уповноваженої особи щодо його розгляду;

доступність – забезпечення безперешкодності подання Повідомлення та зручності процесу подання таких Повідомлень;

довіра – інформування викривачів про їхні права, в тому числі трудові, та гарантії захисту;

ефективність – реагування на всі без винятку Повідомлення;

прозорість – інформування викривачів про результати розгляду Повідомлень;

аналіз та вивчення – систематичний перегляд і коригування роботи з Повідомленнями та викривачами;

впровадження механізмів заохочення та формування культури Повідомлення.

1.4. До КПІ ім. Ігоря Сікорського Повідомлення можуть надходити внутрішніми та зовнішніми каналами:

через спеціальну електронну поштову скриньку КПІ ім. Ігоря Сікорського з питань запобігання та виявлення корупції: anticor@kpi.ua;

через електронну форму повідомлення, розміщену на офіційному вебсайті КПІ ім. Ігоря Сікорського (в розділі «Антикорупційні заходи» – <https://kpi.ua/anticor>);

через спеціальну телефонну лінію, інформацію щодо роботи якої розміщено на офіційному вебсайті КПІ ім. Ігоря Сікорського;

через поштову скриньку «для кореспонденції», розміщену в холі адміністративної будівлі КПІ ім. Ігоря Сікорського, за адресою: просп. Берестейський, 37, корп.1, м. Київ, 03056;

на поштову адресу: просп. Берестейський, 37, м. Київ, 03056.

Зовнішніми каналами надходять Повідомлення через фізичних чи юридичних осіб, у тому числі через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки тощо у випадках, передбачених Законом.

1.5. Інформація, наведена у Повідомленні, повинна містити фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону, які можуть бути перевірені, працівниками КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Фактичними даними може бути: фото, відео, аудіо файли, які свідчать про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення.

Викривачам при поданні Повідомлення без зазначення авторства (анонімним). Анонімне Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена в ньому інформація стосується конкретної особи та містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.

Викривачам при поданні Повідомлення із зазначенням авторства необхідно вказувати:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання особи, яка надіслала Повідомлення (за бажанням);

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка ймовірно вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, інше порушення Закону, її посаду та місце роботи;

інформацію про факти вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення Закону, яка може бути перевірена.

Повідомлення, у тому числі анонімне, може бути направлено у паперовій або електронній формі чи здійснено на особистому прийомі або через спеціальну телефонну лінію безпосередньо уповноваженій особі.

1.6. Захист прав викривача та гарантії його захисту забезпечується уповноваженою особою відповідно до статей 53³–53⁸ Закону.

1.7. Викривач не несе відповідальність за здійснення Повідомлення.

2. Отримання та реєстрація Повідомлень

2.1. Повідомлення, що надходять до КПІ ім. Ігоря Сікорського відповідно до пункту 4 розділу 1 цього Порядку, реєструються та розглядаються уповноваженою особою.

2.2. Повідомлення, які здійснюються через спеціальну телефонну лінію оформлюються уповноваженою особою шляхом заповнення Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону в КПІ ім. Ігоря Сікорського за формою, наведеною у додатку 1 до цього Порядку (далі – форма Повідомлення).

При отриманні такого Повідомлення уповноваженою особою може використовуватись Опитувальний лист за формою, наведеною у додатку 2 до цього Порядку.

Якщо під час телефонної розмови неможливо встановити суть імовірного порушення, викривачу пропонується звернутись до КПІ ім. Ігоря Сікорського письмово (в паперовій чи електронній формі) з використанням інших внутрішніх та зовнішніх каналів повідомлення. У цьому випадку форма Повідомлення не заповнюється.

Якщо під час особистого прийому громадян працівниками КПІ ім. Ігоря Сікорського заявник виявив бажання повідомити про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону в КПІ ім. Ігоря Сікорського, в такому випадку запрошується уповноважена особа, який (яка) заповнює форму Повідомлення в порядку, визначеному в цьому пункті.

Заповнена форма Повідомлення реєструється уповноваженою особою відповідно до вимог цього розділу.

2.3. Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, здійснене через зовнішні або внутрішні канали повідомлення такої інформації, підлягає попередньому розгляду уповноваженою особою у строк не більше десяти робочих днів з дня внесення цієї інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів.

У разі, якщо під час попереднього розгляду повідомлення встановлено, що воно не відповідає вимогам цього Закону, його подальший розгляд здійснюється у порядку, визначеному для розгляду звернень громадян, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення.

У разі, якщо під час попереднього розгляду повідомлення встановлено, що воно не належить до компетенції КПІ ім. Ігоря Сікорського, подальший розгляд такого повідомлення припиняється, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення, з одночасним роз'ясненням щодо компетенції органу або юридичної особи, уповноважених на здійснення розгляду чи розслідування фактів, викладених у повідомленні.

Подання повідомлень (у тому числі анонімних) через внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією

правопорушень, інших порушень цього Закону здійснюється через відкритий для цілодобового доступу Єдиний портал повідомлень викривачів (<https://whistleblowers.nazk.gov.ua/#/>) та спеціальні телефонні лінії.

Інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, отримана через регулярні канали повідомлення такої інформації, вноситься до Єдиного порталу повідомлень викривачів уповноваженими на це особами відповідних суб'єктів.

Для повідомлення інформації з обмеженим доступом (крім інформації, яка містить державну таємницю, порядок повідомлення якої визначений законом) викривач може використовувати зовнішні канали повідомлення інформації у разі якщо:

1) повідомлення інформації через внутрішні та регулярні канали не дало ефективних результатів у встановленій для її перевірки або розслідування строк (відмовлено у проведенні перевірки або розслідування повідомленої інформації; виявлені порушення не привели до притягнення чи початку процедури притягнення винних осіб до відповідальності, відновлення порушених прав і свобод осіб, відшкодування завданої шкоди; не вжито заходів щодо припинення діянь або бездіяльності, інформацію про які повідомлено; не вжито заходів щодо запобігання шкоді чи загрозам, інформацію про які повідомлено тощо);

2) внутрішні канали не будуть ефективними, оскільки інформація про шкоду або загрозу суспільним інтересам, що розкривається, належить до інформації, яка згідно із Законом України «Про інформацію» вважається предметом суспільного інтересу, і право громадськості знати таку інформацію переважає над потенційною шкодою від її поширення;

3) викривача, його близьких осіб звільнено з роботи (посади), піддано дисциплінарному стягненню, вчинено щодо них інші негативні заходи впливу чи заходи дискримінації у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону;

4) відсутні внутрішні або регулярні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, через які може бути повідомлена відповідна інформація;

5) є реальна загроза знищення документів або доказів, що стосуються поширюваної інформації.

Повідомлення, що надійшли на розгляд, після їх реєстрації передаються для накладення резолюції ректору.

Під час підготовки проекту резолюції уповноваженою особою проводиться оцінка фактичних даних, зазначених у Повідомленні.

У разі наявності в Повідомленні фактичних даних, подальший його розгляд здійснюється з дотриманням вимог, передбачених цим Порядком. До розгляду Повідомлення, крім уповноваженої особи, згідно з резолюцією ректора можуть залучатися інші працівники КПІ ім. Ігоря Сікорського, до компетенції яких належить питання, порушене в цьому Повідомленні. Після накладення резолюції Повідомлення передається до уповноваженої особи через систему електронного документообігу «Мегаполіс» (далі – СЕД) для здійснення попередньої перевірки.

Уповноважена особа інформує викривача про підтвердження прийняття і реєстрацію його Повідомлення, а також інформує про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації у порядку, встановленому законодавством.

2.4. Як виняток, на підставі службової записки уповноваженої особи, не підлягають скануванню у СЕД Повідомлення, що містять інформацію, розголошення якої може негативно вплинути на проведення та результати перевірки наведеної у ньому інформації та/або виконання завдань і функцій уповноваженої особи щодо співпраці з викривачем, забезпечення дотримання їхніх прав і гарантій захисту та виконання повноважень у сфері захисту викривачів, передбачених Законом.

Якщо Повідомлення не підлягає скануванню у СЕД, це Повідомлення передається ректору в паперовій формі для накладення резолюції.

3. Облік Повідомлень

3.1. Повідомлення незалежно від каналів зв'язку, зазначених у пункті 4 розділу I цього Порядку, підлягають обліку в Журналі обліку повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону (далі – Журнал), форма якого наведена у додатку 3 до цього Порядку. Журнал ведеться уповноваженою особою.

У разі отримання анонімного Повідомлення у графі «Прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) викривача / анонімно» Журналу проставляється позначка «Анонімно».

3.2. Облік Повідомлень проводиться за кількістю і видами отриманих Повідомлень, способами їх надходження та результатами розгляду.

4. Порядок та строки розгляду Повідомлень

4.1. Попередній розгляд Повідомлення здійснюється шляхом проведення уповноваженим підрозділом (уповноваженою особою) перевірки, за результатами якої ректору подається доповідна записка із зазначенням суті вжитих заходів щодо перевірки викладеної у Повідомленні інформації, їх результатів, з пропозиціями стосовно прийняття одного з таких рішень:

питання не стосується компетенції КПІ ім. Ігоря Сікорського – закрити провадження;

матеріали не відповідають вимогам Закону – розглянути їх в межах Закону України «Про звернення громадян»;

передати матеріали спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції або Державному бюро розслідувань, у разі якщо виявлено ознаки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією;

закрити провадження у разі не підтвердження фактів, викладених у Повідомленні.

4.2. Строк розгляду Повідомлення, в тому числі анонімного, визначається ректором і не може перевищувати строки, встановлені статтями 53 та 53² Закону.

4.3. Про результати попереднього розгляду Повідомлення автору повідомлення надається письмова інформація протягом трьох робочих днів з дня його завершення.

4.4. Інформація, створена за результатами попереднього розгляду Повідомлення, про особу викривача та особу, щодо якої проводилася попередня перевірка, є конфіденційною інформацією, доступ до якої надається з дотриманням вимог Закону та Закону України «Про захист персональних даних».

4.5. Якщо інформація, викладена в Повідомленні, стосується дій або бездіяльності ректора, це Повідомлення без проведення попереднього розгляду у строк, що не перевищує трьох днів, надсилається до Національного агентства з питань запобігання корупції, що визначає порядок розгляду такої інформації.

4.6. У разі, якщо наведена у Повідомленні інформація стосується уповноваженої особи, до якої надійшло таке Повідомлення, порядок розгляду такого Повідомлення визначається ректором.

4.7. Матеріали попереднього розгляду Повідомлення формуються у самостійну групу матеріалів (справу) уповноваженою особою, яка визначена відповідальною за розгляд Повідомлення. До справи долучаються всі документи, які підготовлені в межах розгляду Повідомлення.

Сформована справа зберігається в уповноваженої особи протягом трьох років з дня отримання Повідомлення.

5. Права та обов'язки уповноваженої особи, а також інших працівників КПІ ім. Ігоря Сікорського, залучених до опрацювання повідомлень про корупцію

5.1. Уповноважена особа, а також інші працівники КПІ ім. Ігоря Сікорського зобов'язані:

5.1.1. додержуватись засад організації роботи, визначених цим Порядком;

5.1.2. сумлінно виконувати посадові обов'язки на усіх етапах роботи;

5.1.3. здійснювати своєчасний розгляд Повідомлень, об'єктивну та всебічну перевірку інформації, викладеної у них.

5.2. Уповноваженій особі, а також іншим працівникам КПІ ім. Ігоря Сікорського забороняється:

5.2.1. розкривати інформацію про особу викривача, його близьких осіб або інші дані, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, третім особам, які не залучаються до розгляду, перевірки та/або розслідування повідомлених ним фактів, а також особам, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені ним факти, крім випадків, установлених Законом;

5.2.2. використовувати в інший спосіб інформацію, яка їм стала відома у зв'язку з роботою з Повідомленням, або відомості, які містяться в ньому, крім випадків, встановлених Законом.

5.3. У разі розкриття (розголошення) інформації про особу викривача, його близьких осіб або інших даних, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, ректор відповідно до розподілу обов'язків забезпечує вжиття заходів, спрямованих на запобігання можливим негативним наслідкам для викривача, та притягнення винних осіб до відповідальності.

5.4. Ректор відповідно до розподілу обов'язків і уповноважена особа вживають заходів щодо недопущення розкриття (нерозголошення) інформації про особу викривача, його близьких осіб або інших даних, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб.

5.5. На виконання повноважень у сфері захисту викривачів уповноважена особа має право:

1) витребувати від інших структурних підрозділів КПІ ім. Ігоря Сікорського документи, у тому числі ті, що містять інформацію з обмеженим доступом (крім державної таємниці), та робити їх копії;

2) викликати та опитувати осіб, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені викривачем факти, у тому числі ректора та проректорів КПІ ім. Ігоря Сікорського;

3) звертатися до Національного агентства щодо порушених прав викривача, його близьких осіб;

4) вносити подання ректору про притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності за порушення Закону;

5) виконувати інші визначені Законом повноваження, спрямовані на всебічний розгляд повідомлень викривачів та захист їхніх прав та свобод.

ПОВІДОМЛЕННЯ
про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень,
інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»
в КПІ ім. Ігоря Сікорського

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), посада (у разі обіймання), найменування юридичної особи (для працівників інших організацій)

Відомості для листування

Заявлене/зарєєстроване місце проживання (перебування), яке може бути використано для листування	Контактний телефон	Електронна пошта

Інформація про факти вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення Закону України «Про запобігання корупції»

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____

(особа, яка вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення (особи))

Місце роботи, посада _____

Фактичні дані (обставини) порушення _____

(зазначається інформація щодо фактів вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»)

У зв'язку з якою діяльністю викривача йому стала відома інформація _____

(трудова, професійна, господарська, громадська, наукова діяльність, проходження навчання або участь у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для такої діяльності)

Чи є можливість надати докази/документи _____

Яких заходів викривачем вже було вжито _____

(звернення до інших уповноважених органів, у тому числі спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, правоохоронних органів тощо)

Хто ще може володіти інформацією про фактичні дані (за наявності) _____

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), місце роботи, задеклароване/зарєєстроване місце проживання (перебування) та контактний номер телефону)

Яким чином інформацію може бути підтверджено _____

Повідомлення надається повторно

Визначення інших учасників правопорушення та їхні контактні дані (за наявності)

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____

Місце роботи _____

Задеклароване/зарєєстроване місце проживання (перебування) та контактний номер телефону

_____ (час повідомлення)

_____ (дата повідомлення)

_____ (особистий підпис)

_____ (найменування посади, власне ім'я, прізвище працівника, який прийняв повідомлення)

Додаток 2
до «Порядку прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» в КПІ ім. Ігоря Сікорського»

ОПИТУВАЛЬНИЙ ЛИСТ

Працівники уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) під час отримання засобом телефонного зв'язку повідомлень використовують (використовує) цей Опитувальний лист для фіксації довідкової інформації.

№ з/п	Перелік питань	Відповідь	Примітки
1	2	3	4
1	<p>Чи готові Ви надати свою контактну інформацію (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), номер телефону, електронна адреса, сфера занять). Ця інформація не буде передаватись нікому без Вашої прямої згоди.</p> <p>Ви також можете зберегти анонімність, однак зауважте, що розгляд справи часто вимагає додаткової інформації і може виникнути необхідність зв'язатися з Вами, а це можливо тільки якщо ми матимемо Вашу контактну інформацію.</p>		
2	У чому Ви вбачаєте прояв корупції? Чи можете Ви надати опис випадку порушення Закону України «Про запобігання корупції»?		
3	Чи стосується цей випадок електронних декларацій, конфлікту інтересів, порушень антикорупційного законодавства, іншого питання (спробуйте зазначити категорію)?		
4	Місце вчинення можливого корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення Закону України «Про запобігання корупції».		
5	Коли стався випадок?		
6	Коли та як Ви дізналися про цей випадок?		
7	Чи знають інші особи про нього? Якщо так, чи можете Ви сказати, хто саме?		
8	Чому, на Вашу думку, цей випадок включає можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України		

	«Про запобігання корупції»?		
9	Чи траплялися такі випадки в минулому? Якщо так, чи повідомляли Ви про них раніше та яких заходів було вжито?		
10	Чи обіцялася або надавалася комусь перевага в описаному випадку? Якщо так, хто і кому обіцяв чи надавав перевагу? Що було обіцяно, чому і як відповідним особам обіцялася або надавалася перевага?		
11	Чому Ви вирішили повідомити про цей випадок?		
12	Чи надавалася інформація про зазначений вище випадок кудись ще? Якщо так, то куди/кому?		
13	Інші питання		
		(найменування посади, власне ім'я, прізвище працівника, який провів опитування)	
	(дата)	(особистий підпис)	

Додаток 3
до «Порядку прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» в КПІ ім. Ігоря Сікорського»

**ЖУРНАЛ
ОБЛІКУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО МОЖЛИВІ ФАКТИ КОРУПЦІЙНИХ АБО
ПОВ'ЯЗАНИХ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ІНШИХ ПОРУШЕНЬ ЗАКОНУ
УКРАЇНИ «ПРО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»
В КПІ ІМ. ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО**

№ з/п	Реєстраційний номер, дата реєстрації повідомлення	Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) викривача/ анонімно	Заявлене/ зареєстроване місце проживання (перебування) викривача, яке може бути використано, інші контактні дані (номер телефону, електронна адреса)	Стислий зміст повідомлення	Спосіб повідомлення	Строк виконання	Результат розгляду повідомлення
1	2	3	4	5	6	7	8